

**د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت او د امريكا د متحده ايالاتو
ترمنج د اوبردهاله سтратيزيکو همکاريyo موافقنامه
لومړۍ برخه
سریزه**

د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت (وروسته تردي، افغانستان) او د امريكا د متحده ايالاتو دولت (وروسته تردي، متحده ايالات) له 2001 م/1380 هـ ش کال را پدې خوا، نريوال امنيت او سولې ته د متوجه تهدیداتو د دفع په منظور او هم د افغانستان له خلکو سره د مرستي لپاره - چې يې امن، دموکراتيکه او سوكاله آينده تامين کړي - په ډيره نزدي همکاري کي واقع دي چې حاصل يې نن د پایه دار امنيت په مسیر کې د افغانستان واقع کيدل، حکومداري، اجتماعي او اقتصادي توسعه او د سيمې په سطح جوړونکي همکاري دي.

دواړه لوري، د 1390 هـ ش کال د نومبر د میاشتی د عننه يې لوبي جرګي د سپارښتو قدردانې کوي، د سپارښتو په یوه برخه کي راغلي دي:

“د تیرو لسو کلونو د لاسته راوړنو د حفظ ارتیا ته پر تاکید، د افغانستان اساسی قانون، د بنخو حقوقو او د بیان آزادی ته په احترام او پرمنطقه حاکم وضعیت ته په پاملرنه، د ھیواد د سیاسي، اقتصادي او نظامي امنيت د تامين په منظور، د اmerica له متحده ايالاتو سره چې د افغانستان د خلکو او نظام یو سтратيزيک دوست دی، سтратيزيکي همکاري ضروري ګنل ګيري. د اmerica له متحده ايالاتو سره د سтратيزيکو همکاري د سند لاس لیک زيات اهمیت لري. دا سند به د افغانستان له ملي ګټو سره هماهنگ وي. دا سند به - د ملګرو ملتونو د سازمان له منشور سره سم - افغانستان او اmerica د دوو مستقلو او آزادو ھیوادونو په حیث لاسلیک کوي.”

پرڅلې دغې ګډي ارادې په تاکید سره چې د یو مستقل، باشتابه، د ھیواد پر اساسی قانون او مشترکو دموکراتيکو ارزښتونو ولاړ دولت د لرلو په منظور چې د بنخو او نارینه وو د حقوقو او اساسی آزاديو احترام پکي ګيري، د افغانستان د خلکو دهيلو د تحقق لپاره، افغانستان او د اmerica متحده ايالات (تردي وروسته، دواړه لوري) تعهد کوي چې خپله اوبردهاله سтратيزيکه همکاري د سولې، امنيت او ملي روغې جوړي د تینګښت، د دولتي بنستونو د پیاوړتیا، د افغانستان د اوبردهاله اقتصادي او اجتماعي توسعې د ملاتړ، د سيمې بیزې همکاري په شمول، د علاقې وړ نورو ګدو ساحو کي پیاوړي ګړي. په 2010 م کال د کابل او لندن په کنفرانسونو کي (1388 هـ ش کال کي د لندن کنفرانس، او 1389 هـ ش کال د کابل کنفرانس) او همدا راز د بن د 2011 م/1390 هـ ش کال په کنفرانسونو کي د خپلو تعهداتو د دوامداره اهمیت

په رعایت سره دواړه لوري د اوږدمهاله ستراتیژیکو همکاريو د پراختیا په منظور، د افغانستان د دولتي موسساتو او د حکومداری د ظرفیتونو د پیاوړتیا لپاره پر خپله اراده تاکید کوي.

د افغانستان او د امریکا د متحده ایالاتو ترمنځ همکاري د متقابل احترام او ګډو منافعو پر بنست او په خاص ډول د سولې د تحقق لپاره د دواړو خواوو د هيلو پر تحقق ولاړه ده. ددي همکاريو هدف د یوی داسې سیمې د لرلو لپاره د هڅي پیاوړتیا ده چې په هغې کي اقتصادي همګرائي تحقق موندلی وي، د القاعده او له هغې سره د تړلیو ډلو لپاره نور د امن پناهگاه نه وي.

افغانستان او متحده ایالات پرداسي تعهد او باور دا همکاري پرمخ بیاپی چې وکولای شي ددي همکاری له لياري د افغانستان د خلکو لپاره پر عدالت، سوله او امنیت بنا آینده او هم نور لازم فرصتونه برابر کاندي.

ملي حاکمیت ته درنواي او د دولتونو برابري ددي همکاريو بنیاد جوروی. د قانون حاکمیت ته احترام او همدارنګه د افغانستان د اساسی قانون او نورو ټولو قوانینو صريح او ځرګند رعایت ددي همکاريو بنسټونو ته قوت بخښي. دواړه لوري د افغانستان د ملي حاکمیت، استقلال، ارضي تمامیت او ملي وحدت د خوندي تابه په وړاندی پر خپل پیاوړي تعهد، تاکید کوي.

لورو یادو شویو مواردو ته په پاملننه دواړه لوري پر لاندی مواردو توافق کوي:

دویمه برخه

د ګډو دموکراتیکو ارزښتونو ساتنه او پیاوړتیا

1. دواړه لوري موافق دي چې د بشري حقوقو او ګډو دموکراتیکو ارزښتونو ساتنه او پیاوړتیا ددوی د اوږدمهاله همکاريو بنیادي پایي جوري کړي دي.

2. افغانستان، د یوی جامع او کثرت ګرا حکومداری او د آزادو، منصفانه او شفافو انتخاباتو د تدویر لپاره - چې د افغانستان ټول خلک پکي له داخلی او خارجي مداخلی پرته ګډون وکړي - متعهد دي او پدې برخه کي د خپل اساسی قانون د بنیادي او محوري اصولو پر اهمیت تاکید کوي. د بن د 2011 م/1390 هش کال د کنفرانس د تعهداتو په درک سره یو څل بیا څرګندوي چې افغانستان باید د انتخاباتو پروسه تقویه او بنه کړي.

3. افغانستان د بشري او سیاسي حقوقو د حمایت په برخه کي د سیاسي او مدنی حقوقو د نړیوال میثاق په شمول د خپل اساسی قانون مطابق پر خپل ژمنو او هم پر خپل بین المللی مکلفیتونو یوڅل بیا تاکید کوي. پدې خصوص کي افغانستان د مرکز حکومتي نظام پربنست د دولت د درې ګونو قواوو د کفايت او موثریت د لا تینګښت په منظور، د دموکراتیکو بنسټونو او پروسو د تمامیت او ظرفیت لپاره

موثرگامونه پرمخ اخلي. د آزادو رسنيو په شمول د يوي خوئنده او فعالی مدنی تولني غوريدا، تقويه کوي.

4. افغانستان، د ټولو هغو آزاديو او حقوقو د تامين لپاره چي اساسی قانون او نورو قوانينو یې تضمین کړي دي او هم ددي اصل پر تحقق چي د افغانستان د اتباعو ترمنځ هر ډول تبعيض او امتياز منع دی پرڅلوا تعهداتو یو ځل بیا تاکید کوي. افغانستان به د اساسی قانون له احکامو او خپلو نړيوالو مکلفيتونو سره سم، په ټولنه کي د بنخو ارزښتن نوش په داسې ډول تامين او پراخ کري خو دوى وکولای شي له خپلو اقتصادي، اجتماعي، اساسی، مدنی او فرهنگي حقوقو برخورداره شي.

درییمه برخه د اوږدمهاله امنیت تحکیم

1. دواړه لوري یو ځل بیا تاکید کوي چي له 1380 م/2001 هـ ش کال را په دي خوا په افغانستان کي د امریکا د متحده ایالاتو د قواوو حضور او اجراءات د القاعده او له دي ډلي سره د ترليو ډلو د ماتي لپاره وو. دواړه لوري د دغه کلونو په اوږدو کي له تروریزم سره په مبارزه کي د افغانستان د خلکو بي شماره قربانيو او رنځ ته درناوی کوي او هم هغه پرله پسي تهدیدونه چي سولي، امنیت او سوکالی ته د رسیدو لپاره ددوی د هيلو د تحقق مانع وو (دواړو لوريو) ته د درک وردي. دواړه لوري همدارنګه پدې مبارزه کي د امریکا د متحده ایالاتو د قربانيو قدردانی کوي.

2. په افغانستان کي د امنیت او ثبات د تینګښت، د سیمه ییز او نړیوال ثبات سره د مرستي، له القاعده او ور پوري ترليو ډلو سره د مبارزي په منظور او هم د افغانستان د ملي حاکمیت، امنیت او ارضي تمامیت په وړاندی د موجودو تهدیداتو د دفع لپاره د افغانستان د توان د زیاتولو په منظور - د جانبینو د پریکړي له مخي - د دفاعي او امنیتي تدابирه له لاري دواړه لوري خپلو هڅو ته همدا شان دوام ورکوي.

الف: په دي موافقنامه کي د دواړو لوريو مکلفيتونه او نور هر ډول وروستي تدابير، د افغانستان د خاوری دنه پر ملي حاکمیت اثر نه لري او هم د بین المللی حقوقو مطابق له دواړو لوريو د مشروع دفاع حق نه اغیزمنوی.

ب: دواړه لوري له خپلو داخلی طرزالعملونو سره سم پريوی "دوه جانبه امنیتی موافقنامې" مذاکرات پیلوی. دا مذاکرات د ستراتېټيکو همکاريو ددغه موافقنامې له لاس لیک وروسته پېښړي او هدف دادی چي په یو کال دنه بشپړ شي. دا امنیتی موافقنامه به په افغانستان کي د متحده ایالاتو د امنیتی پرسونل - چي له تروریزم سره د مبارزي، د ملکي او بشردوستانه مرستو او د نظامي تمریناتو او تعلیم او نورو فعالیتونو په منظور راغلي دي- د حضور د څرنګوالي د 2003 م کال

(1382 هـ ش کال) موافقنامی او هم د نورو هغو توافقاتو او تفاهماتو خای ونيسي چي دواړه لوري يې د دوه جانبه امنيتي موافقنامی د احکامو مغایر و بولي.

ج: روان نظامي عمليات به په موجودو عملياتي چوکاتونو کي چي د (2012م/1390 هـ ش کال) د امریکا د متحده ایالاتو د توقيفخانو د انتقال او د (2012م/1391 هـ ش کال) د ځانګرو عملياتو د افغانی کولو تفاهمنامي يې برخه بلل کېږي دوام مومى، ترهه وخته چي دغه چوکاتونه د "دوه جانبه امنيتي موافقنامي" او یا نورو تدابирه له لياري - د دواړو لوريو په موافقه - دهفو خای ونيسي. دا مکلفيت - څنګه چي دمخه وویل شول- دهغه تر الغا پوري په پورته یاد شوي چوکات کي د دواړو خواوو پر تعهداتو او تفاهماتو اغیز نه بندي.

3. د امنيتي او دفاعي او بردهمهاله متقابلو همکاريو د یو چوکات د ايجاد په منظور، متحده ایالات، افغانستان "له ناتو د باندي د خپل یو عمدہ متحد" په توګه ګني.

4. دواړه لوري، د سولې او مصالحي په لاره کي د افغانستان له هڅو پر پیاوري ملاتېر تاكید ګوي.

الف: هغه افراد او ډلي کولای شي د سولې او مصالحي روان جريان ته ور داخل شي چي له القاعده سره خپله رابطه پري ګري؛ له خشونته لاس واخلي، د افغانستان اساسی قانون ته او هم د ټولو پنځو او نارينه وو حقوقو ته د اساسی قانون د ضمانتونو پر بنسټ، احترام وکري.

ب: افغانستان تاكید ګوي چي د سولې او مصالحي د تحقق لپاره په ټولو دولتي تفاهماتو او اقداماتو کي د افغانستان په اساسی قانون کي مندرج ارزښتونه رعایت ګري.

5. تر 2014 م/1393 هـ ش کال وروسته، متحده ایالات د افغانستان د امنيتي قواوو د تعليم، تجهيز، مشورت او تداوم په منظور هرکال د پولي منابعو غوبښته پدې منظور ګوي څو افغانستان وکولای شي په مستقلانه ډول د داخلي او خارجي تهدیداتو په وراندي خپله دفاع وکري، خپل امنیت تامین کاندي او تروریستان بیا و نه کولای شي چي د افغانستان خاوری ته رخنه وکري او پدې توګه افغانستان، سيمی او نري ته تهدید متوجه ګري.

الف: دا حمایت لاندې موارد را چاپروي:

(1) د تهدیداتو، تغییر منونکی ماهیت ته په پاملنې، د هغو تهدیداتو لپاره د مناسبو امکاناتو برابرول چي يې دواړه لوري دافغانستان د ثبات په وراندي خطر وکني.

(2) له هغو هڅو ملاتېر چي په نتیجه کي يې افغانستان د یو تلپاتي امنيتي جوړښت خاوند شي.

(3) د افغانستان د امنیتی بنستونو د ظرفیت تقویه.

ب: ددې موافقنامې پر ښست " د دفاع او امنیت په چارو کي د افغانستان او امریکا کاري گروپ" ایجادپړي. دا ګروپ وظیفه لري چې افغانستان ته د متوجه تهدیداتو سطح او هم ددې هیواد دفاعی او امنیتی ارتیاوی ارزیابی کړي او د آینده همکاریو د څرنګوالی په برخه کي دوه جانبې کمیسیون ته مشخصی سپارښتنې وړاندې کړي.

ج: د افغانستان ملي امنیتی قواوو ته مرستی باید په داسې ډول وړاندې شي چې د ناتو له معیارونو سره سازگاری ولري او د ناتو له قواوو سره د تعامل پذیری، اصل پیاوړی کړي.

د: دواړه لوري په همدي ډول د ناتو له غریو هیوادونو څخه غواړي چې "له ناتو سره د افغانستان د اسلامي جمهوریت د اوږدمهاله همکاریو اعلامیي" د 2010 م/1389 هـ ش کال نومبر، لزبن د تطبیق لپاره عملی اقدامات وشي او تر 2014 م/1393 هـ ش کال وروسته د افغانستان امنیتی ورتیاوی دوامداره او بنې کړي.

6. له القاعده او ورسره ترليو ډلو سره د مبارزې، د افغانستان د ملي امنیتی قواوو د روزني او نورو ماموریتونو - چې یې دکدو امنیتی ګټو د تحکیم لپاره دواړه لوري مشخصوي- د اجراء په منظور، افغانستان د متحده ایالاتو قواوو ته تر 2014 م/1393 هـ ش کال پوري د دوامداري استفادې زمينه برابروي او هم وروسته تردې نیټي - څنګه چې به په "دوه جانبې امنیتی موافقنامه" کي پري موافقه کړي- په هماګه ډول عمل پري وشي.

الف: متحده ایالات، د افغانستان ملي حاکمیت او استقلال ته پر خپل بشپړ احترام تاکید کوي. د انتقال د جریان چوکات او افغانستان ته د بشپړ امنیتی مسوولیت د انتقال تحقق ته خپل تعهد یو خل بیا څرګندوي. متحده ایالات بیا هم تاکید کوي چې په افغانستان کي د دائمي تاسیساتو د ایجاد په لته کي نه دي او نه هم د داسې حضور په هڅه کي دي چې د افغانستان ګاؤندياتو ته تهدید متوجه کاندي.

ب: متحده ایالات ژمنه کوي چې د افغانستان له خاوری او یا تاسیساتو د نورو هیوادونو په وړاندې د بريدونو د پیل د نقطې په توګه استفاده نه کوي.

ج: په افغانستان کي د متحده ایالاتو د قواوو آينده څرنګوالی، حدود او په دي رابطه د دواړو هیوادونو و جایب به په "دوه جانبې امنیتی موافقنامه" کي مشخص شي.

7. د تروریزم، د مخدره موادو د قاچاق، سازمان یافته جرایمو او د پیسو د سپینولو په شمول، له ګډو تهدیداتو سره د مقابلي په منظور به دواړه لوري خپل اطلاعات او استخارات سره شريکوي.

8. دواړه لوري، د سيمه ييزو امنيتي هماهنګيو او همکاريو پر بهبود تاکيد کوي او څرګندوي چې د مخدره موادو تولید، قاچاق او له دغه توکو غیر مجاز استفادې د افغانستان امنیت او اقتصاد ته ستر تهدید متوجه کړي او همدا راز يې د سيمې امنیت او د نړۍ سلامت له خطر سره مخامخ کړي دی. دواړه لوري مصمم دي چې ددغه تهدید د محو لپاره په افغانستان او سيمه کي او هم له ګاونديو هيوادونو سره همکاري وکړي.

9. پدې پوهه چې د افغانستان ثبات د جنوبې آسيا او مرکزی آسيا د ثبات او ترقې لپاره مهم دی، متحده ایالات تاکيد کوي چې په افغانستان باندي هر پول تجاوز د څلپي شدیدي اندیښني باعث بولي.

ددغسي يوي پېښې د وقوع په صورت کي به دواړه لوري په عاجل پول یو له بل سره په مشوره کي د سیاسي، دیپلوماتیکو، اقتصادي او نظامي اقداماتو په شمول - د دواړو لوريو په توافق او د دواړو هيوادونو د اساسی قوانینو د احکامو مطابق - پېښې ته مناسب څواب طرح او تطبیق کري.

څلورمه برخه

سيمه ييزی همکاری او د امنیت پیاوړتیا

1. دواړه لوري، له افغانستان سره د ګاونديانو د موژرو او دوستانه روابطو پر اهمیت موافق دي او تاکيد کوي چې دا روابط باید د متقابل احترام او یو د بل په چارو کي د نه مداخلې پر بنسټ ولار وي. دواړه لوري له تولو هيوادونو څخه غواړي چې د افغانستان ملي حاکمیت او Ҳمکاری بشپړتیا ته احترام ولري. د افغانستان په داخلې چارو او دموکراتیکو پروسو کي له مداخلې اجتناب وکړي.

2. د سيمه ييزو همکاريو اهمیت ته په پاملنې، په سيمه کي د امنیت د ټینګښت لپاره، دواړه لوري د سيمې له هيوادونو، سيمه ييزو سازمانونو، ملګرو ملتونو او نورو بین المللی بنسټونو سره، د تروریستي شبکو، سازمان یافته جرایمو، د مخدره موادو د قاچاق او د پیسو د سپینولو په شمول، له دواړو لوريو د تشخیص شویو تهدیدونو په وړاندې جدي همکاري کوي.

3. دواړه لوري د سيمه ييز ثبات او سوکالی په منظور، د مرکزی او جنوبې آسيا او منځني ختیز ترمنځ د ارتباطي پله په توګه د افغانستان د تاریخي نقش د احیا لپاره په لاندې توګه همکاري کوي:

الف: په سيمه کي د اوسنیو او وروستیو ابتكاراتو لازیات تشویق، لکه: د تجارت او ترانزيت موافقنامې او په تطبیق کي یې سهولت ایجادول.

ب: د افغانستان او ګاونديانو ترمنځ د سرحداتو د هماهنګي او مدیریت تقویه.

ج: په تول افغانستان کي د زيربنائي پروژو د طبیق په شمول، په سيمه کي د پروژو د طبیق له لاري د ترانسپورت، ارتباطاتو، ترانزيت او د انرژي د شبکو پراختيا.

د: د سيمه بيزي پانګه اچونې د هخونې لپاره د نړيوال حمایت جلبول چې له سيمي سره د افغانستان د همگرايی سبب کړوي.

پنځمه برخه اقتصادي او اجتماعي انکشاف

1. دواړه لوري موافق دي چې د افغانستان د بشري او طبیعي منابعو انکشاف د سيمه بيزي ثبات او د پايه داري اقتصادي ودي او تر درې لسيزو جنګ وروسته د افغانستان د احیا لپاره حیاتي ارزښت لري او هم دواړه لوري توافق لري چې افغانستان به تر انتقال وروسته ګلونو کي هم مبرمي، مداومي او خاصي ملي ارتیاوې ولري چې یوازې داخلې عواید ورته بسنې نه کوي. متحده ایالات پدې خصوص کي د بن د 1390/2011م د هـ ش کال په کنفرانس کي پر خپل هغه تعهد یو خل بیا تاکید کوي چې یې د کابل له پروسې سره په مطابقت کي، د اقتصادي انکشاف او د بودجوي کمبود د پوره کولو او د تیرې لسيزې د لاسته راوندو د حفظ، د انتقال د په شانه تلونکي جريان د تامين او د افغانستان د خودکفاکيدو په منظور کړي دی.

2. په اقتصادي بعد کي:

الف: د افغانستان د اساسي قانون او د هيواد د اجتماعي او تاريخي واقعيتونو په رنا کي د بازار اقتصاد او د اوپردمهاله همکاريو د توسعې او تحکيم لپاره، دواړه لوري خپلو هڅو ته دوام ورکوي.

ب: د افغانستان لوړیتوبونو ته په توجه سره، متحده ایالات د اقتصادي بنسټونو د پیاوړتیا، د افغانستان له پايه دار انکشاف او خودکفایي ملاتر، په خاص ډول د مشروعو زراعتي تولیداتو په ساحه کي؛ د ترانسپورت، تجارت، ترانزيت، اوږدو او انرژي په برخو کي د زيربناؤو ایجاد او د طبیعي منابعو د مسوولانه مدیریت تقویه او د یو داسي پیاوړي ملي نظام له ایجاد سره - چې د خصوصي پانګه اچونې د تداوم لپاره لازم وي- مرسته کوي.

ج: د خصوصي سکتور او تجارت د انکشاف او تشویق په منظور دواړه لوري "د ترجیحاتو عمومي سیستم" په نامه سند څخه د زیاتیدونکي استفادې لپاره ګډه هڅه کوي. سربېره پردي د سرمایه ګذاری د تشویق په منظور متحده ایالات تصمیم لري چې په خارج کي د خصوصي پانګه اچونې اداره، د متحده ایالاتو د وارداتو او صادراتو بانک او هم د متحده ایالاتو د توسعې او تجارت اداره و هڅوی خو په افغانستان کي د متحده

ایالاتو د خصوصی سکتور فعالیتونه حمایت او تشویق کړي او افغانستان هم د خپلو مربوطو نهادونو له لارې د خپل خصوصی سکتور د پراختیا ملاتر کوي.

د: دواړه لوري څرګندوي چې د افغانستان خلک باید د خپل هیواد د طبیعی زیرمو له ګټو مستفید شي. متحده ایالات د طبیعی زیرمو د ژروت د مدیریت په برخه کې، له بهترینو نریوالو روشنونو څخه په استفاده د یوه موثر، جوابده، کار آمد او شفاف چوکات د جورولو لپاره د افغانستان د هڅو ملاتر کوي.

3. په اجتماعي بعد کې:

دواړه لوري، د افغانستان د بشري ظرفیتونو له ارتقا سره د مرستي په خاطر له لاندنيو اقداماتو څخه په استفاده، په مداوم ډول ګډو هڅو ته دوام ورکوي.

الف: په ګلیدي برخو کې د عالي تحصیلاتو او مسلکي زده کړو په شمول، بنوونی او روزنۍ ته د ټولو افغانانو لاس رسی او د زده کړو د کیفیت ارتقا.

ب: اساسی صحي خدماتو ته لاس رسی او تخصصي مراقبت (دغو خدماتو ته د بسخو او ګوچنیانو د لاس رسی په شمول).

4. دواړه لوري، له اداري فساد سره د مبارزي پر حیاتي اهمیت تاکید کوي:

الف: دواړه لوري، د اداري فساد د ټولو انواعو او اشکالو په وراندي قاطعنه مبارزه کوي؛

ب: دواړه لوري، د مرستو د موثریت د لوري دو لپاره میکانیزمونه ایجادوي، د تدارکاتو شفافیت او د حساب ورکولو د یوې بهتری طریقی په رواجولو سره د اداري فساد مخنیوی کوي.

ج: افغانستان، له فساد سره د مبارزي بنسټونه تقویه کوي له ملي او بين المالي مکلفیتونو سره په مطابقت کې د ضرورت له مخې په مربوطه قوانینو باندی له سره کته کوي او هغه تطبیقوي.

د: افغانستان، د پیسو د سپینولو او د تروریزم د تمویل په برخه کې د آسیا پسفيک د مالي اجرآتو د کاري ډلي د سپارښتنو د تطبیق له لارې خپل مالي سیستم محافظه او تحکیموي.

5. د افغانستان دانکشاف په منظور به د متحده ایالاتو له خوا افغانستان ته د ګلنیو اقتصادي او اجتماعي مرستو په شمول، متحده ایالات او افغانستان خپلو همکاريو ته د دواړو هیوادونو د ستراتیژیکو همکاريو له اهمیت سره متناسب دوام ورکوي.

الف: دغه هدف ته د رسیدو په منظور متحده ایالات، هر کال له افغانستان سره د اقتصادي او اجتماعي مساعدت په خاطر د مالي منابعو غوبښته کوي. همدا راز

متحده ایالات د بین المللی سرمایه گذاری د جلب او تشویق او د خصوصی سکتور د حمایت په برخو کي د افغانستان له هڅو ملاتر کوي، ټکه دا هڅي د یو سوکاله افغانستان او دیوی مرفعه منطقی لپاره حیاتي دي.

ب: د 2010م کال د کابل او لندن په کنفرانسونوکي (1388 هـ ش کال کي د لندن کنفرانس او 1389 هـ ش کال د کابل کنفرانس) ، (وروسته تردي "کنفرانسونه") کي پر خپلو تعهداتو په تاكيد سره ، متحده ایالات یو څل بیا تاكيد کوي چې له افغانستان سره د خپلو اقتصادي او اجتماعي مرستو لپر تر لپوه 50 په سلو کي د افغانستان د حکومت د بودجوي ميكانيزمونو له لاري مصرف کري. دواړه لوري پر دغه تعهد، د افغانستان او متحده ایالاتو د دوه جانبه کميسيون - چې ددي موافقنامې پر اساس جوړېږي - له لاري په تاکلو وختونو کي بیا کتنه کوي، څو پدې ترتیب دهغو مرستو په فيصدي کي چې د افغانستان د حکومت د بودجوي ميكانيزمونو له لاري د ۲۰۱۲ م/ ۱۳۹۱ هـ ش کال وروسته مصرفېږي زیاتوالی راشی.

ج: متحده ایالات، د 2010م/ 1389 هـ ش کال د کابل په کنفرانس کي پر خپله کړي ژمنه یو څل بیا تاكيد کوي چې افغانستان ته خپلي مرستي د دواړو لوريو له توافق سره سم داسي تنظيم کړي چې د ملي لومریتوبونو لرونکيو برنامو کي مصرف شي او د 2012 م/ 1391 هـ ش کال د جدي ترپاڼه د متحده ایالاتو 80 په سلو کي مرستي له پورته یادو شویو ملي برنامو سره په سازګاری کي مصرف شي. متحده ایالات موافقه لري چې د خپلو انکشافي مرستو هغه مقدار چې د افغانستان د ملي لومریتوبونو لرونکو برنامو کي نه مصرفېږي په شفاف اول مصرف کري او په مصرف کي یې د افغانستان له دولت سره مشوره وکري.

د: دغه تعهدات د افغانستان د حکومت په اقدام پوري اړه لري. د ميكانيزمونو ايجاد، د شفافيت تامين، حساب ورکول، د بودجي په مصرف کي زياتون، د عوایدو په ټولولو کي بهبود، د عامه مالي مدیریت د سیستمونو تقویه او نور دوه جانبه اقدامات چې د اجراتو او پرمختګونو د ارزیابی لپاره پري دمخه توافق شوی دی. دا اقدامات همدارنګه هغه تعهدات را چاپېږوي چې په "کنفرانسونو" کي پري توافق شوی دی.

6. دواړه لوري په پراخو هڅو د ټوانانو او بنخو د برنامو په شمول، د خپلو خلکو او مدنۍ ټولني ترمنځ لرغونې روابط، د پوهنتونونو او عالي تحصیلاتو د موسسو ترمنځ همکاري، پیاوړي کوي.

7. متحده ایالات، اکادميک تک راتک او مربوط فعالیتونه، د زده کرو د فرصتونو د ارائي په شمول، لکه د فولبرايت پروګرام او د بین المللی لیدنو-کنټو د پروګرام لپاره، د رهبری د مهارتونو د زده کړي برنامه، پیاوړي او پراخوي.

8. دواړه لوري، همدارنګه له فرهنگي نهادونو د ملاتر په برخه کي او هم د افغان فرهنگي ميراثونو د ساتني لپاره، همکاري کوي.

شپږمه برخه

په افغانستان کي د حکومتداری د بنسټونو پیاوړتیا

1. دواړه لوري، د افغانستان د دولت د مهمو دولتي بنسټونو د بشري ظرفیت د پنهه والي لپاره همکاري کوي. د متحده ایالاتو مرستي باید د افغانستان د حکومت د لوړېټوبونو پر اساس او دهغو اړتیاوه پر بناوي چې دواړو لوريو په ګډه په نخبنه کړي دي.

2. افغانستان ، ددولت په دری ګونو قواوه (اجرائيه، مقننه او قضائيه) کي د شفافيت او جوابدهي د ميزان په لورو لو سره د حکومتداری چاري بشي کوي، څو دوى وکولای شي دخلکو مدنۍ او اقتصادي اړتیاوه په بشه دول مرفوع کاندي.

افغانستان همدارنګه، له نافذه قوانینو سره سم د ھیواد په مختلفو حکومتي سطوحو کي کاري کفایت او حساب ورکول پیاوړي کوي او دا داډ حاصلوي چې دا اداري او نهادونه د یو سم او عادلانه طرز العمل پر اساس او له ملي معیارونو سره موازي، حد اقل خدمات او خپل کار سرته رسوي.

3. متحده ایالات، د ظرفیت د تقویي، خودکفایي او د اساسی خدماتو په اړائه کي د افغانستان د دولت د نهادونو د موثریت د زیاتولي او او پیاوړتیا په هڅو کي، د افغانستان د حکومت ملاتر کوي.

4. دواړه لوري په ګډه کار کوي څو "موازي جورښتونه" د ولايتي بازسازی او "د ولسواليو د با ثبات سازی" تیمونه د انتقال د پروسې له چوکات بندی سره سم له منځه ولار شي.

اوومه برخه

د موافقنامې د تطبیق تدابیر او میکانیزم

1. دواړه لوري، ددي موافقنامې د تطبیق، د همکاريو د پراختیا او له پرمختیاوه څخه د نظارت په منظور د افغانستان او متحده ایالاتو یو دوه جانبه کمیسيون او نور لازم میکانیزمونه ایجادوي.

الف: د کمیسيون ریاست د دواړو ھیوادونو خارجه وزیران او یا دهغوی نماینده ګان کوي او غوندي یې په شپږو میاشتو کي یو حل په دوراني بول په کابل او واشنګتن کي دايرېږي.

- نوري دوه جانبه ټولني، لکه د افغانستان او متحده ایالاتو دوه جانبه امنیتی مشورتی مجمع باید ددي جورښت په ادانه کي مدغم شي.

ب: یوه گده اجرائیوی کمیته، د کارپوهانو د دائمي کاري گروپونو - چې ددي موافقنامي د تطبيق لپاره جوريو- د کار څرنګوالی رهبري کوي او په دی برخه کي وزیرانو ته ګزارش ورکوي.

- ددي کاري گروپونو ریاست هم مربوطه وزیران یا ده ګډه نماینده ګان کوي او د لوړو مقاماتو ترمنځ د منظمو مشورو د یوی مرجع په توګه د علاقې ور مشترک مسایل مطرح او عمل پري کوي. دا مسایل له ټینو نورو مواردو سربره: د اوږدمهاله امنیت تامین، له اقتصادي، اجتماعي توسعې او د دموکراسۍ له جريانه حمایت او هم په افغانستان کي د دولتي موسساتو او حکومداری د بنستونو پیاوړتیا را چاپېروي.

ج: د ګډي اجرائیوی کمیتې غوندي، د ګډو تهدیداتو د ارزیابې او د علاقې ور سیمه یېزو مسایلو په باب د خبرو په منظور په منظم ډول جوريو.

2. دواړه لوري، د دوه جانبه کمیسیون له لاري، د ملاتر او مرستو سطح په ګډه تشخيصو.

3. افغانستان او متحده ایالات کولای شي چې ددي موافقنامي د تطبيق لپاره - که چېري لازم او مناسب وکیل شي- د دواړو هیوادونو له مربوطه قوانینو او مقرراتو سره سم، نورو زیاتو تدابیرو یا توافقناتو ته مخه کري.

اتمه برخه وروستي احکام

1. دا موافقنامه هغه وخت نافذیري چې دواړه لوري له دپلوماتیکو مجازیو یو بل ته د موافقنامی د خپلو داخلی قانوني شرایطوسره سم - چې د انفاذ لپاره یې الزامي دي- د تکمیل خبر ورکري. دا موافقنامه د 1403 هـ ش کال ترپایه اعتبار لري. دواړه لوري کولای شي د موافقنامی د اعتبار د مودي تر انقضاء شپږ میاشتی دمځه د ګډي کتبې موافقې له لیاري دا موافقنامه - د پخوانی توافق سره سم- د یوی بلې دورې لپاره تمدید کري. د دواړو لوريو د کتبې موافقنامه له مخي کیدای شي دا موافقنامه هرکله او هر زمان تعديل او یا فسخ شي. له دواړو لوريو څخه هر یو کولای شي د موافقنامې د فسخ لپاره کتبې یادداشت ارائه کري، په هغه صورت کي دا موافقنامه د یادداشت د ارائي له نیټې وروسته یو کال نور اعتبار لري.

2. ټول هغه اقدامات چې ددي موافقنامې له موادو سره سم اجراء کېږي باید د دواړو لوريو له بین المللې تعهداتو او مکلفیتونو سره مطابقت ولري. ددي موافقنامې له احکامو سره سم هر ډول همکاری - د بودجي د تخصیص د نافذه قوانینو په شمول- د دواړو خواوو د قوانینو او مقرراتو تابع کېږي.

3. ددې موافقنامې له تطبيقه راولار شوي هر ډول منازعات، د دواړو لوريو
ترمنځ د دېلوماتيکو مشورو له لاري حل و فصل کړيو.

دا موافقنامه د افغانستان د اسلامي جمهوریت او د امریکا د متحده ایالاتو د
جمهورو رئیسانو له خوا د 1391 هـ / 2012 م کال د میاشتی په
نيټه، د په بنار کې په دریوو نسخو کې په پښتو، دری او انګلیسي
ژبو لاس لیک شوه، درې واړه نسخې مساوی اعتبار لري.

د افغانستان د اسلامي جمهوری دولت له خوا د امریکا د متحده ایالاتو د دولت له خوا